

Power BI

Tr informe sobre
"Soledat no volguda"

Creu Roja

1r Informe de L'Observatori sobre Soledat no volguda

Setembre de 2022

MARC DE L'INFORME

Objectius

- **Crear** un qüestionari que permeti la detecció i identificació de la soledat, la manca de suport i l'aïllament en qualsevol col·lectiu.
  - **Determinar** quins són els factors que incideixen en el sentiment de soledat: personals, socials, instrumentals, entorn, xarxa.
  - **Aprofundir** en el lligam existent entre vulnerabilitat i soledat entre les persones que atén la Creu Roja.
  - **Millorar** la resposta que ofereix la Creu Roja a les persones que pateixen soledat, adequant-la a les diferents percepcions, capacitats i moments vitals.
  - **Generar** més coneixement sobre aquest fenomen i contribuir a la recerca de solucions.
  - **Sensibilitzar** la societat sobre l'impacte que té la soledat en la qualitat de vida de les persones.
-

Dades generals

Univers de la mostra

Persones (majors de 18 anys) ateses per la Creu Roja.

11.608 registres vàlids.

Enquestes realitzades

1.511 enquestes distribuïdes entre les quatre demarcacions en funció del seu univers mostra.

Realització de les enquestes

Febrer-maig 2022 des dels diferents centres de contacte de les assemblees locals de la Creu Roja a Catalunya.

Contingut del qüestionari

38 preguntes d'elaboració pròpia + 11 ítems corresponents a l'escala de Soledat de De Jong Gierveld.

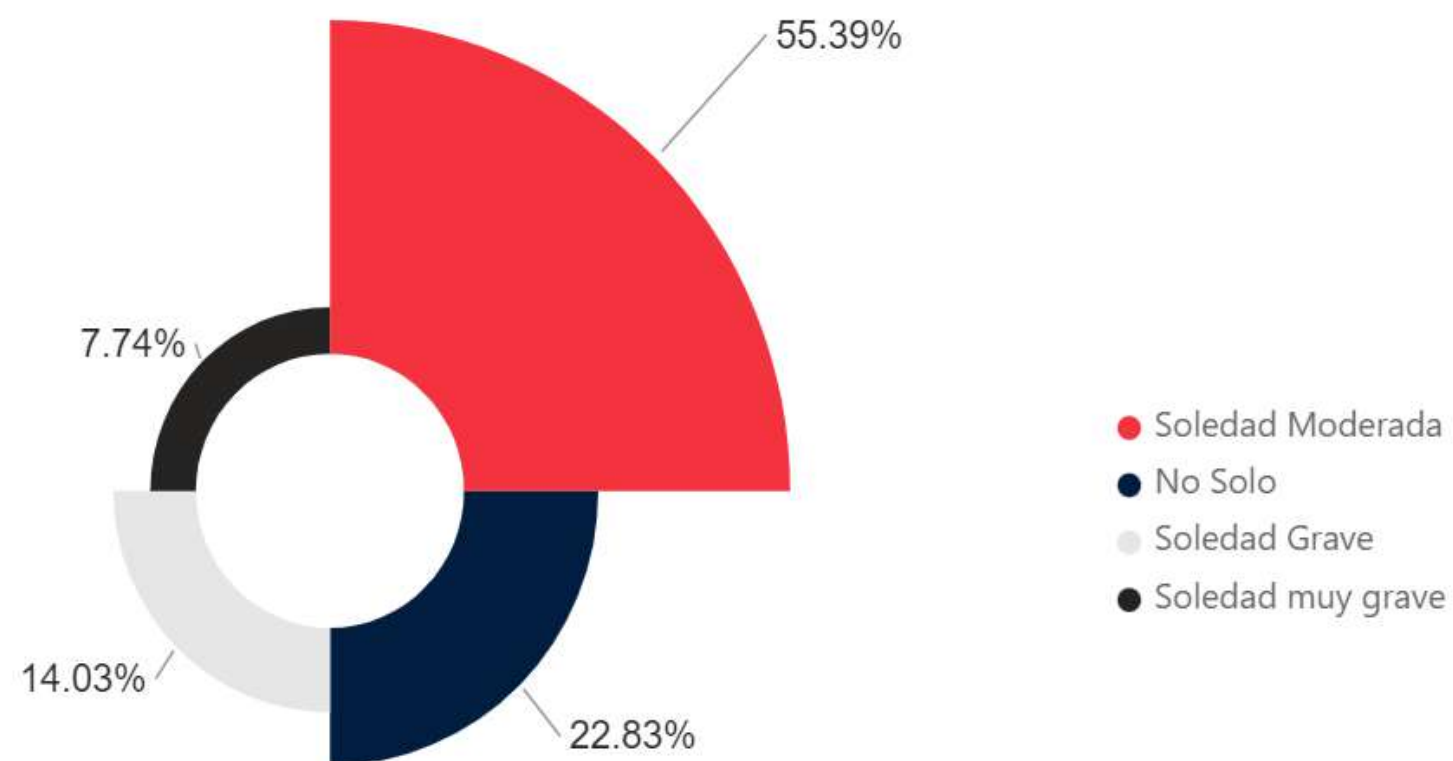
RESULTATS DE L'ESCALA DE JONG

01 La soledat no desitjada té una incidència creixent a la nostra societat.

No es dona únicament entre les persones grans, tot i que la majoria d'estudis i també els recursos per pal·liar-la s'han centrat en aquest col·lectiu.

Escala De Jong | General

El **22,83 %** de les persones enquestades es definirien com a **no soles**, mentre que **8 de cada 10** (el **77,17%**) experimenten **algun tipus de soledat**.

Tot i que **més de la meitat** presenten soledat moderada, un **21,77%** pateixen **soledat greu o molt greu**.

Escala De Jong | Per grups d'edat

	General	18-29	66-79	80 o més
No sol/a	22,83%	20,25%	30,93%	31,08%
Soledat moderada	55,39%	57,59%	54,12%	51,35%
Soledat greu	14,03%	14,56%	7,73%	10,14%
Soledat molt greu	7,74%	7,59%	7,22%	7,43%

Els indicadors **més alts d'absència de soledat** així com els **més baixos de soledat greu/molt greu** es donen entre les **persones més grans**.

Els **indicadors més alts** de soledat es donen entre el **grup d'edat més jove** (18-29 anys) en què només un 20,25% es definirien com a “no sols” segons l'escala.

Escala De Jong | Per gènere

	General	Homes	Dones
No sol/a	22,83%	21,17%	23,6%
Soledat moderada	55,39%	57,44%	54,45%
Soledat greu	14,03%	15,09%	13,54%
Soledat molt greu	7,74%	6,29%	8,41%

	18-29	Home	Dona	80 o més	Home	Dona
No sol/a	20,25	23,21	18,63	31,08%	35,71%	30%
moderada	57,59	51,79	60,78	51,35%	46,43%	52,5%
greu	14,56	14,29	14,71	10,14%	14,99%	9,17%
molt greu	7,59	10,71	5,88	7,43%	3,57%	8,33%

Per gènere, no s'observen diferències significatives excepte en les franges d'edat més extremes

02 Hi ha una relació directa entre soledat i vulnerabilitat.

La soledat no volguda impacta especialment en els col·lectius que pateixen pobresa, exclusió o marginació social.

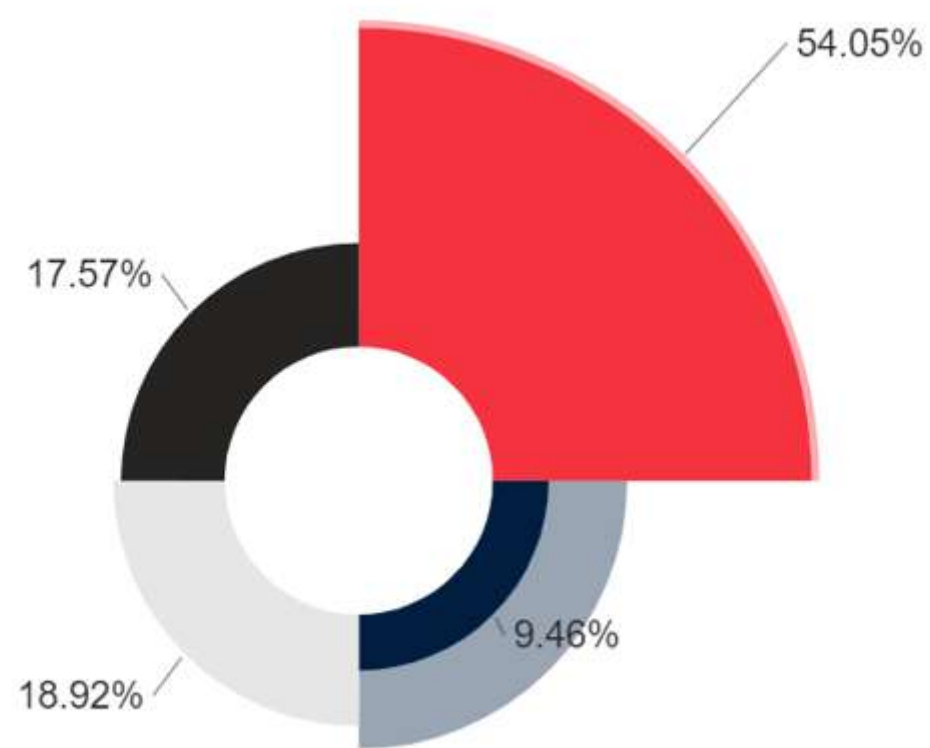
Escola De Jong | Col·lectius

Les persones dels col·lectius **més vulnerables** presenten uns indicadors de **soledat superiors a la mitjana**.

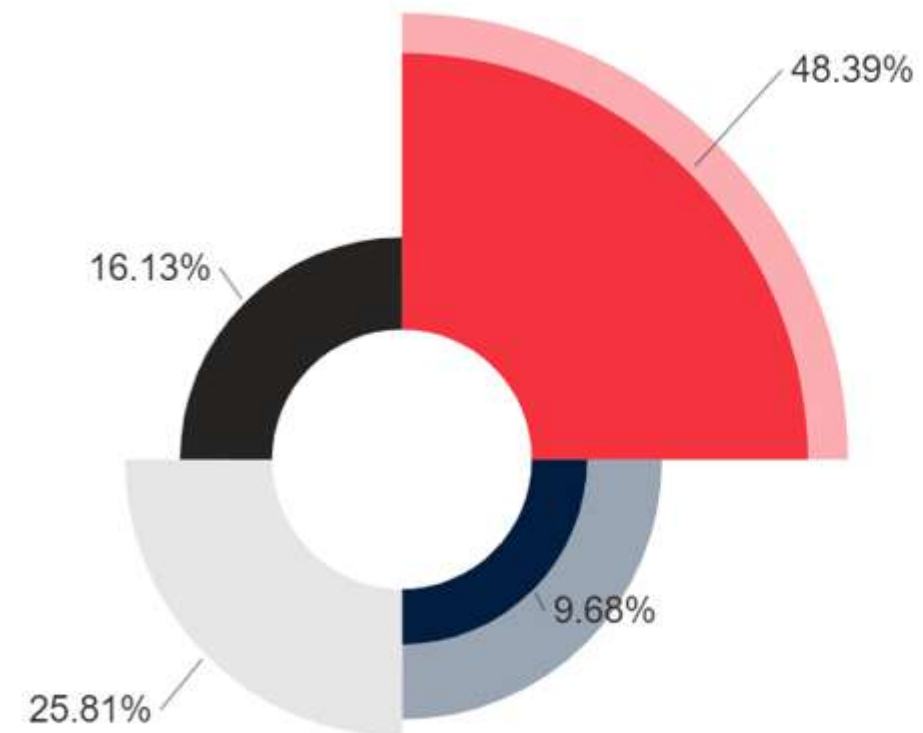
	General	Migrant	Malaltia o discapacitat	Dona monoparental	Aturada
No sola	22,83%	12%	16,41%	17,39%	17,95%
Soledat moderada	55,39%	59,33%	50,39%	56,13%	58,17%
Soledat greu	14,03%	21,33%	20,70%	14,62%	15,80%
Soledat molt greu	7,74%	7,33%	12,50%	11,86%	8,08%

Escala De Jong | Col·lectius

Quan conflueixen 2 o més factors de vulnerabilitat, els indicadors de soledat augmenten exponencialment.

Dona monoparental que pateix malaltia/discapacitat

Persones migrants sense ingressos

- Soledad Moderada
- No Solo
- Soledad Grave
- Soledad muy grave

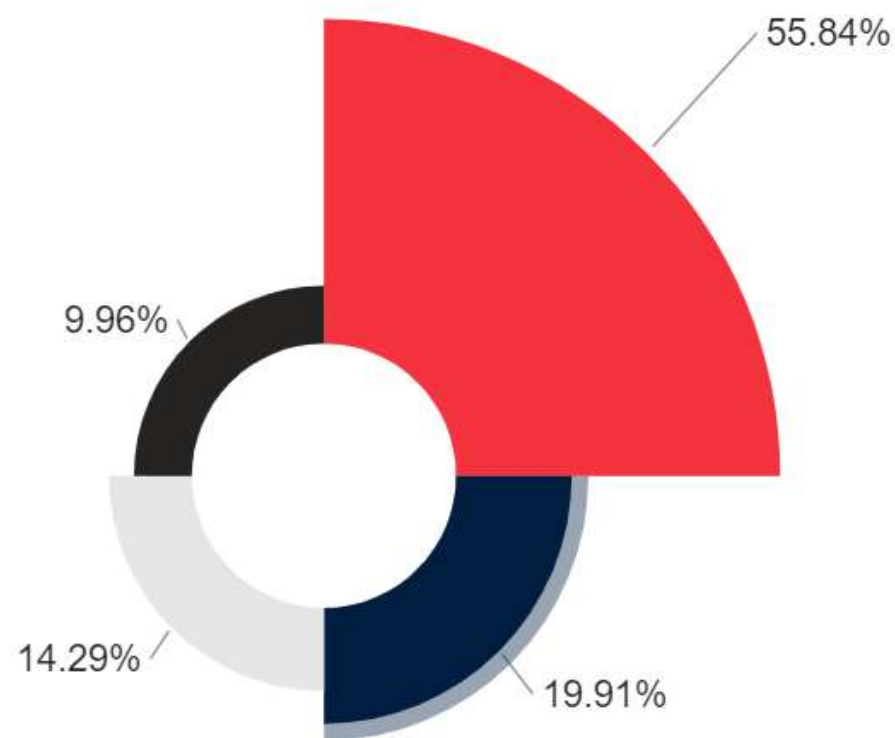
Escala De Jong | Per nivell d'ingressos

	General	Cap ingrés	< 600€	<1.000€	Fins a 2.000€
No sol/a	22,83%	18,81%	19,88%	20,18%	33,21%
Moderada	55,39%	50,99%	58,5%	55,42%	55,85%
Greu	14,03%	19,31%	12,97%	16,57%	6,42%
Molt greu	7,74%	10,89%	8,65%	7,83%	4,53%

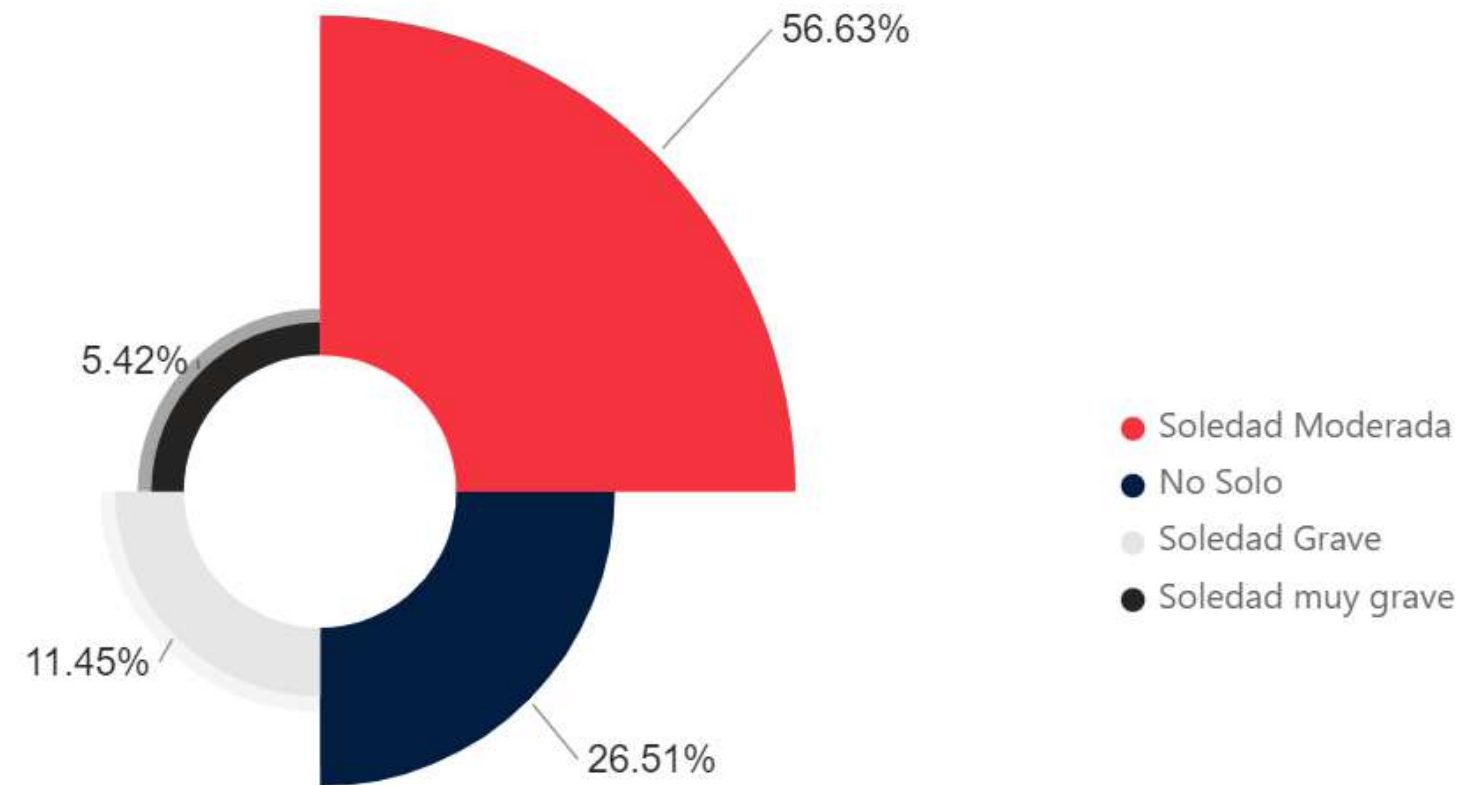
La soledat és **inversament proporcional al nivell d'ingressos.**

Escala De Jong | Nivell d'instrucció

No hi ha diferències significatives en els resultats de l'escala segons el nivell d'instrucció de les persones, excepte entre els grups sense cap tipus de formació i el que té estudis superiors.

Persones sense estudis ateses per CR (15,29%)

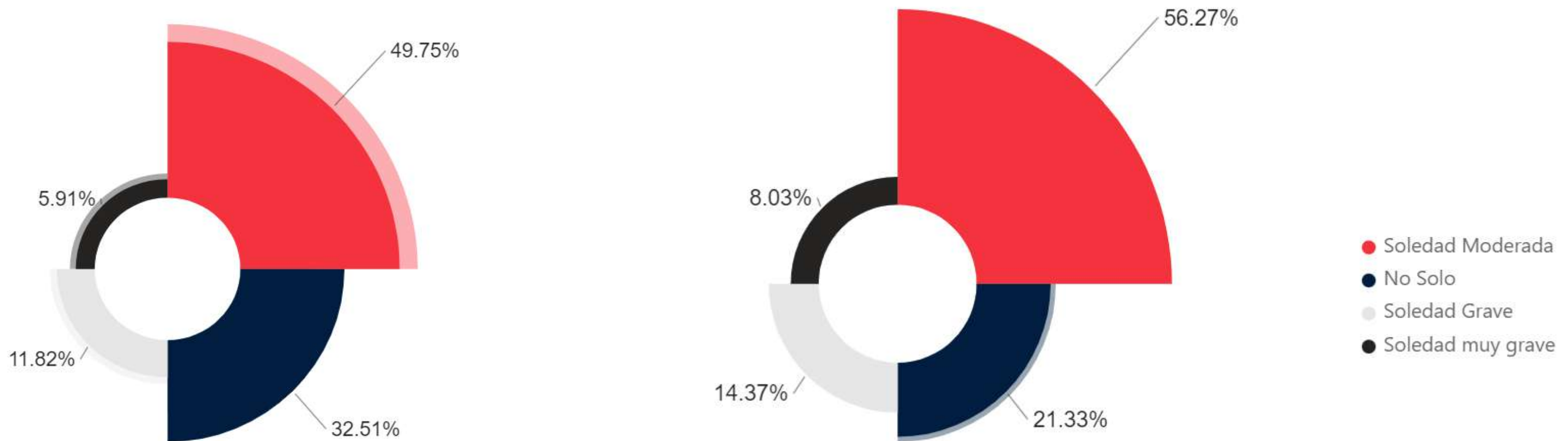
Persones amb estudis superiors ateses per CR (10,99%)

03 L'entorn pot actuar com a factor protector enfront la soledat i l'aïllament però també pot contribuir a incrementar-los.

Escala De Jong | Per municipis

Les persones que viuen en un entorn rural (13,43%) presenten uns indicadors de soledat significativament més baixos que les que viuen en ciutats o municipis grans.

Persones que viuen en entorn rural

Persones que viuen en entorn urbà

04 La soledat i l'aïllament social són conceptes diferents, tot i que tenen una relació bidireccional, de manera que cada un pot ser alhora causa i efecte de l'altre.

SUPPORT

Suport professional/ tecnològic

El 75% de les persones no compten amb cap tipus de suport professional ni tecnològic per a la seva cura o la de la seva família.

Aquest percentatge varia en funció de l'edat, de manera que a partir dels 80 anys sí que hi compten més de la meitat de persones.

Suport xarxa

Suport que té o que podria tenir		
	Sí	Sí (80 anys o més de 86)
Metges	75,18	86,49%
Compres	77,37	86,49%
Persones a càrrec	59,96	66,89%
Malaltia	74,78	85,14%
Gestions	72,53	87,16%
Llar	72,53	87,16%

7 de cada 10 persones poden comptar amb la xarxa més propera davant una **necessitat puntual de suport** o acompanyament.

Les persones grans són les que tenen més suport.

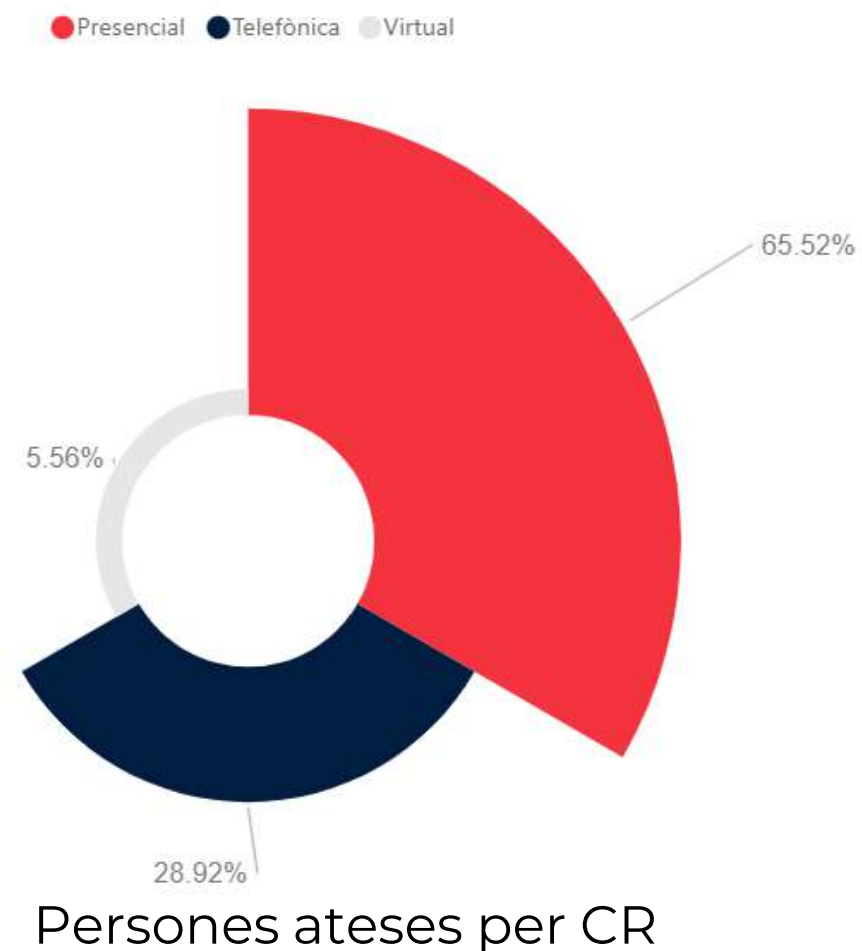
RELACIONES

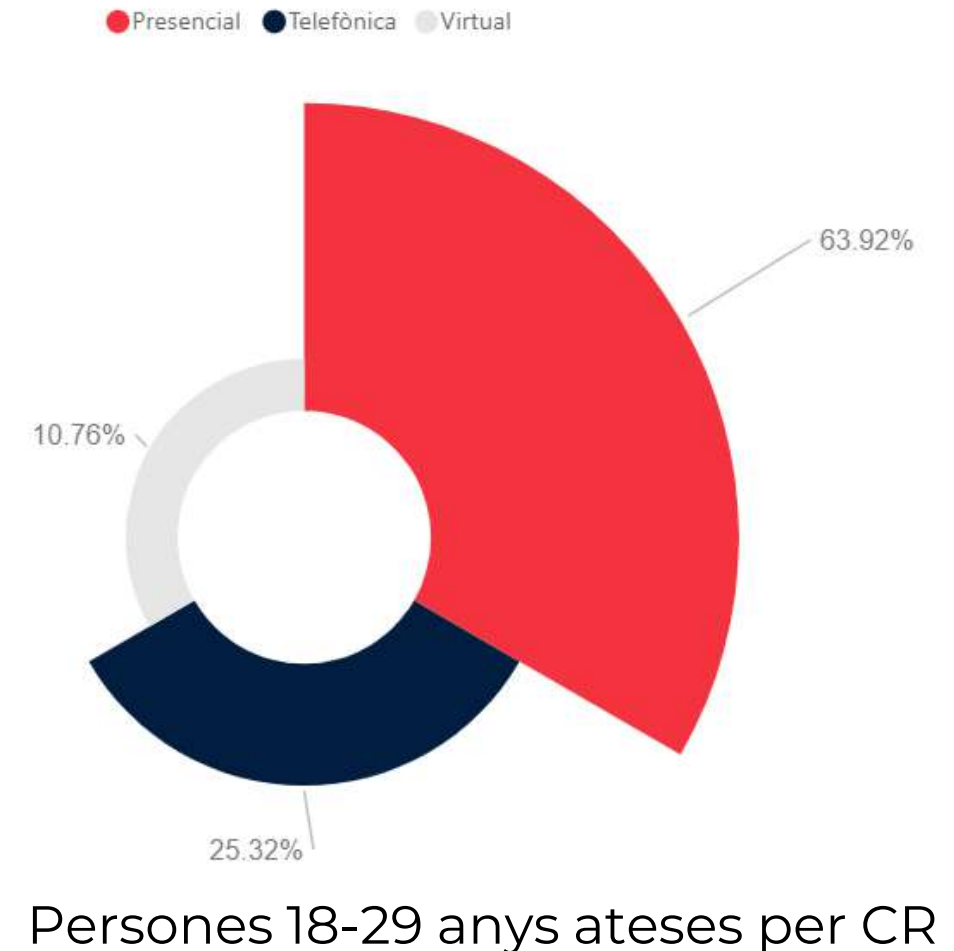
Relacions

La forma més habitual de relació entre les persones és **presencial** (65,52%), seguida de **telefònica** (28,92%) i **virtual** (5,57%) amb importants variacions dels percentatges entre les diferents franges d'edat.

Com es relaciona habitualment

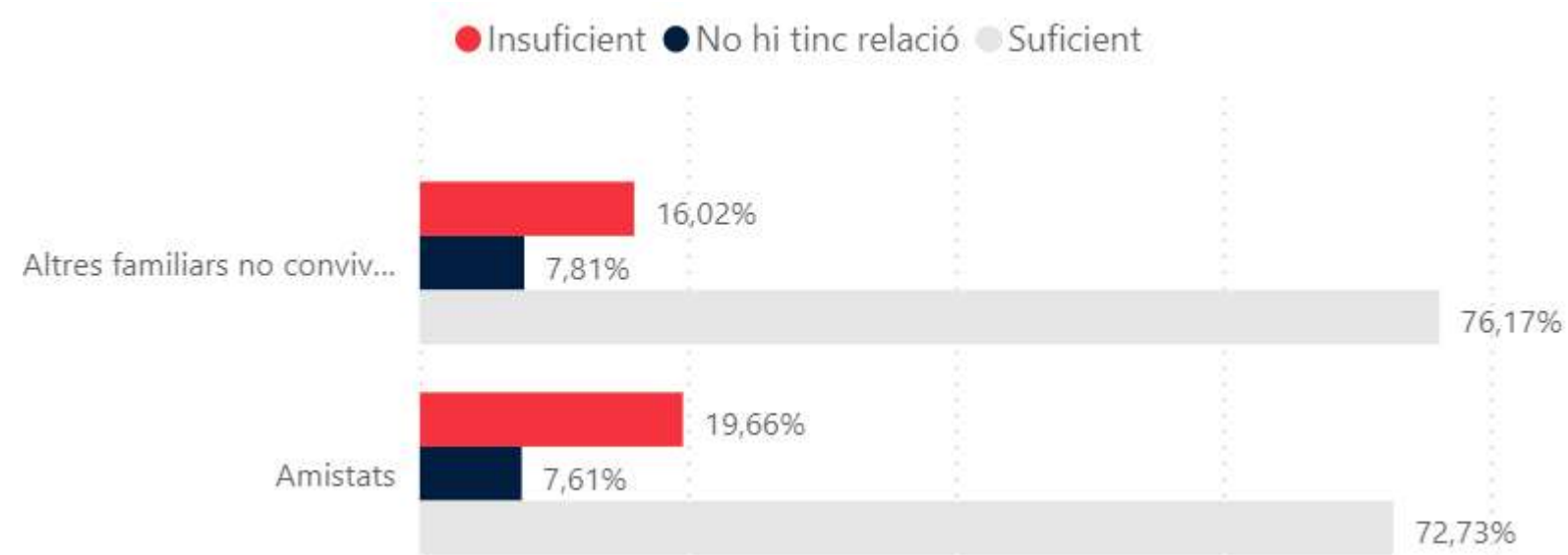

Com es relaciona habitualment

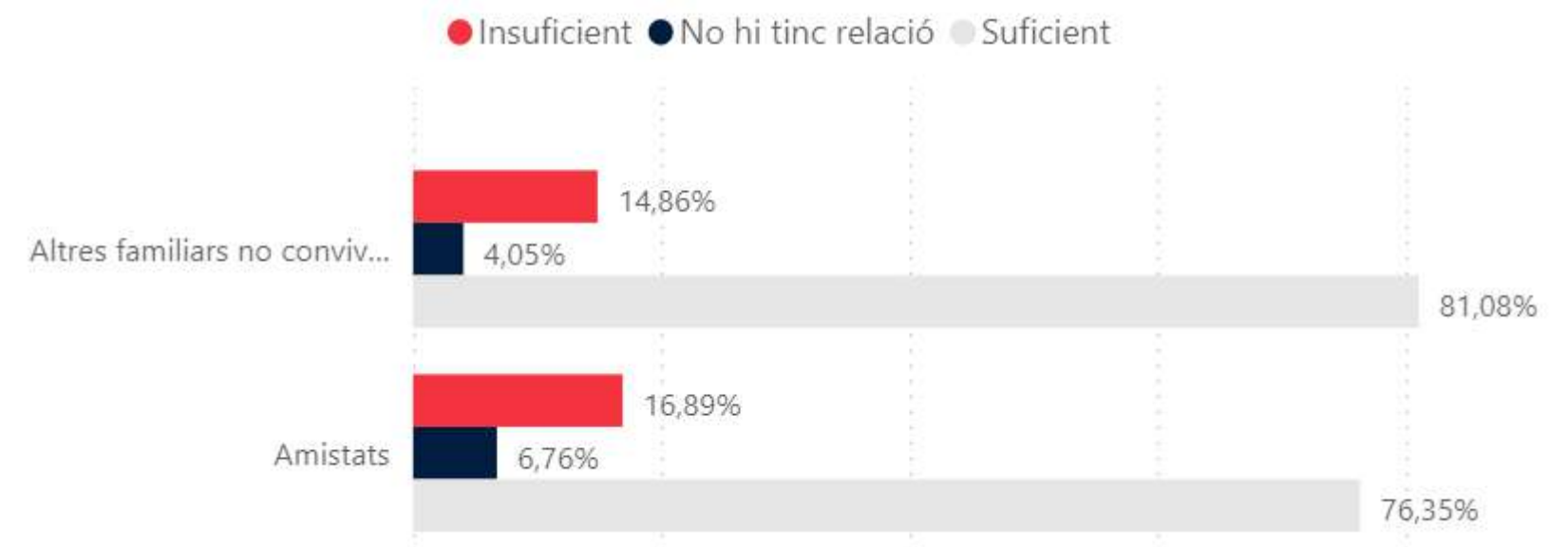

Relacions

7 de cada 10 persones consideren que tenen suficient relació amb la seva família i amistats. La major conformitat es dona entre les persones del grup de més edat.

Com considera les seves relacions? (persones ateses per la Creu Roja)

Com considera les seves relacions? (Persones ateses per la Creu Roja >80 anys)

Suport i relacions col·lectius vulnerables

Els indicadors de manca de suport i d'aïllament social són més elevats entre els col·lectius més vulnerables.

	General	Migrants	Malaltia o discapacitat	Dona monoparental	Aturades
No tinc suport	28%	31%	31,82%	31,75%	31%
No hi tinc relació (amb familiars)	7,82%	10%	10,05	7,75%	12,96%
No hi tinc relació (amb amics)	7,61%	8%	9,59%	9,15%	9,79%

VIURE SOLES / ESTAR SOLES

05 El sentiment de soledat no es dona necessàriament en persones que viuen soles. Està relacionat amb la manca de relacions o de vinculació amb la comunitat.

Persones que viuen soles

- El 19 % de les persones enquestades viuen soles
- Més del 70% no ho han escollit.
- Un 38% són vídues. Un 30% separades o divorciades.
- El percentatge de persones que viuen soles s'incrementa amb l'edat i arriba a pràcticament la meitat de les persones a partir dels 80 anys, amb una diferència important per gènere:

	General	80 anys o més	80 anys o més (homes)	80 anys o més (dones)
Viuen soles	18,99%	49,32%	14,29%	57,50%

Escala De Jong | Persones soles

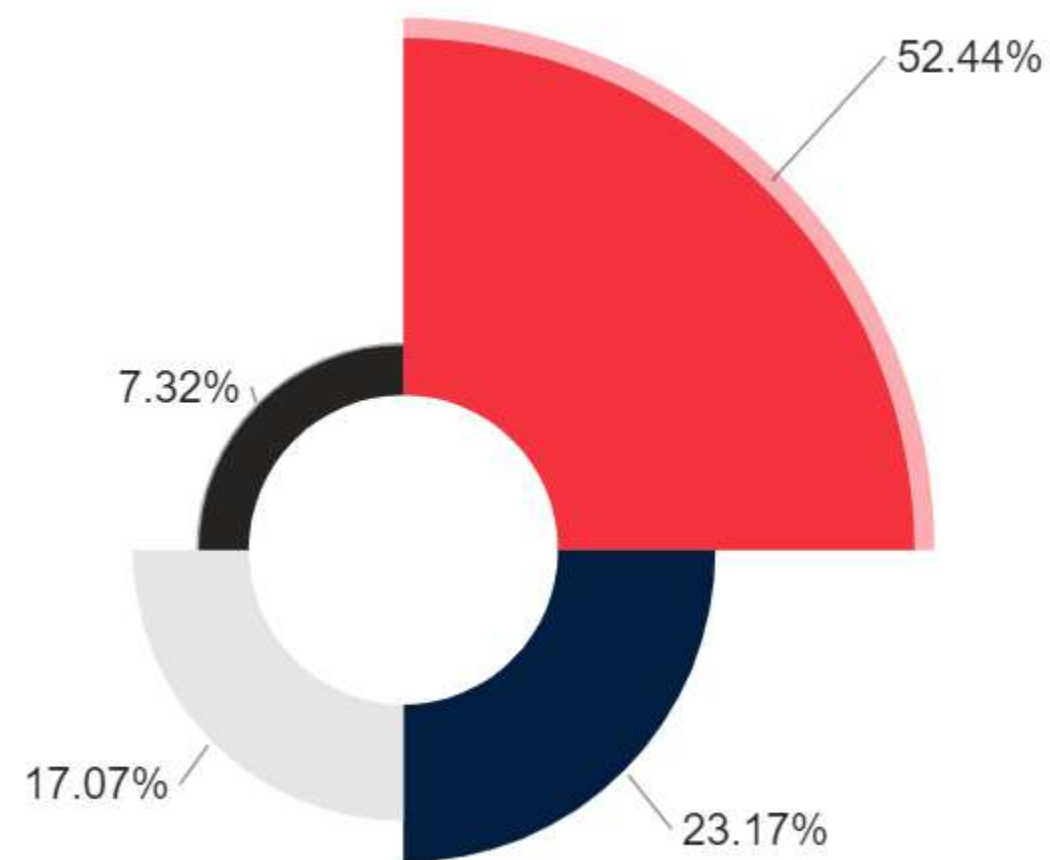
	General	Viuen soles	Viuen sols (homes)	Viuen soles (dones)
No sol/a	22,83%	18,82%	11,49%	22%
Moderada	55,39%	53,31%	52,87%	53,5%
Greu	14,03%	17,07%	26,47%	13%
Molt greu	7,74%	10,80%	9,20%	11,5%

Les **persones que viuen soles** presenten uns indicadors de soledat lleugerament per sobre dels generals, amb diferències importants per gènere.

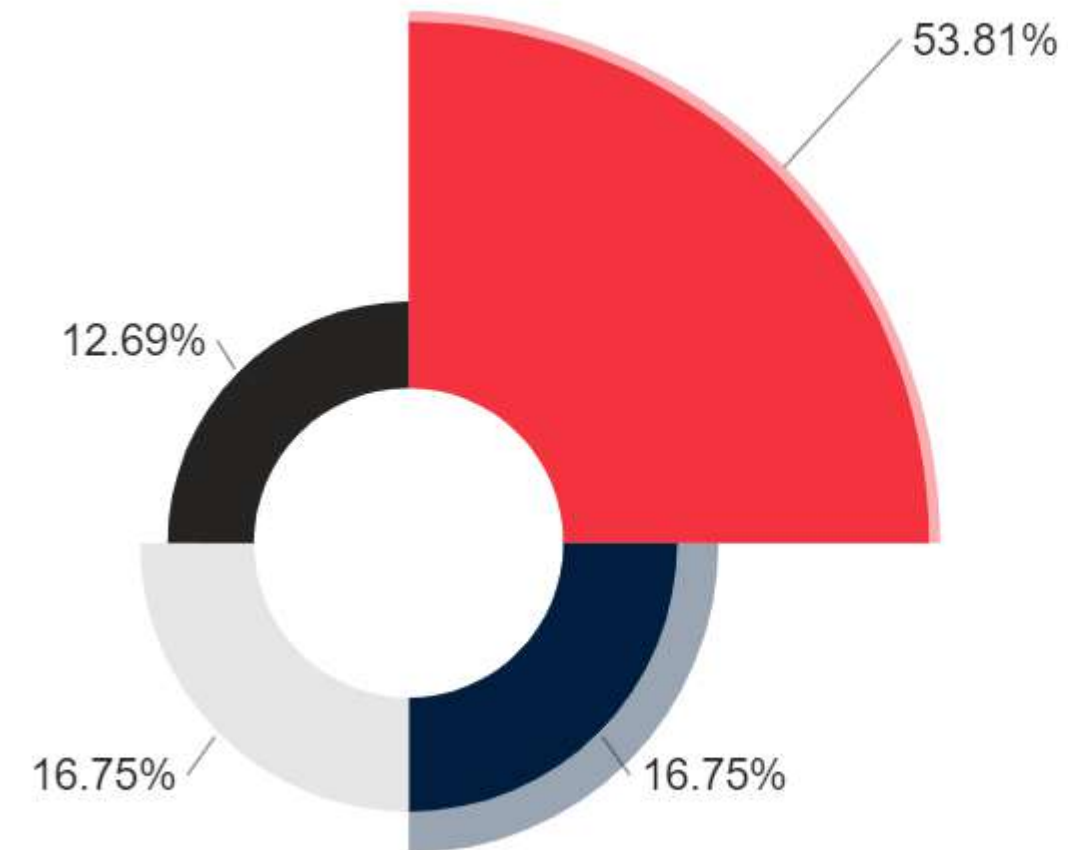

Escala De Jong | Persones soles

Les diferències significatives es troben entre les persones que viuen soles segons hagi estat o no una opció escollida.

Persones ateses per la Creu Roja que han escollit viure soles.

Persones ateses per la Creu Roja que no han escollit viure soles.

- Soledad Moderada
- No Solo
- Soledad Grave
- Soledad muy grave

06 Hi ha un increment creixent de les llars unipersonals, no vinculat a les persones grans sinó a altres perfils.

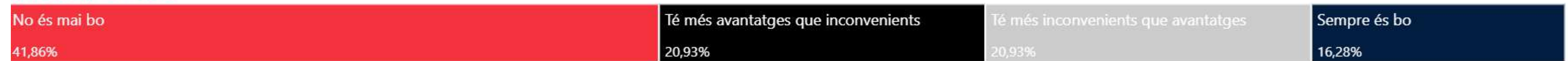
La percepció de viure sol o sola va perdent l'estigma al qual s'ha associat tradicionalment.

Viure sol/a | Valoració

Més de la meitat de persones consideren que viure sol/a no és bo o que té més inconvenients que avantatges, mentre que el **44,5%** ho valoren favorablement.

La visió de viure sol és més **desfavorable** entre els homes i aquesta diferència es fa més acusada amb l'edat.

Considera viure sol

Consideració sobre viure sol (homes atesos per la Creu Roja)

Considera viure sol

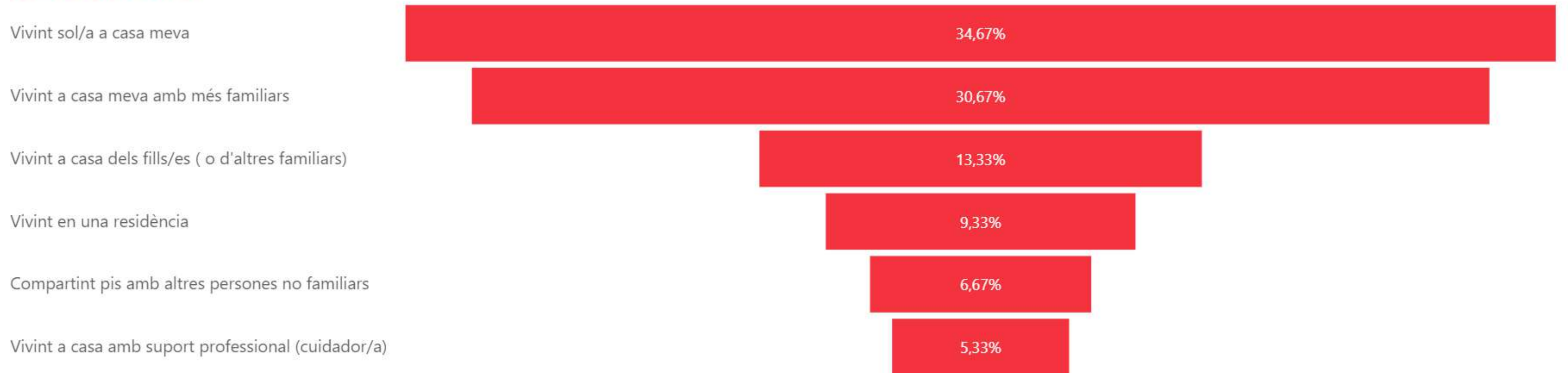

Consideració sobre viure sola (dones ateses per la Creu Roja)

Com li agradaria viure

1 de cada 3 persones menors de 65 anys vol viure sola quan arribi a la vellesa. Entre les **dones** és l'opció majoritària.

Com li agradaria viure

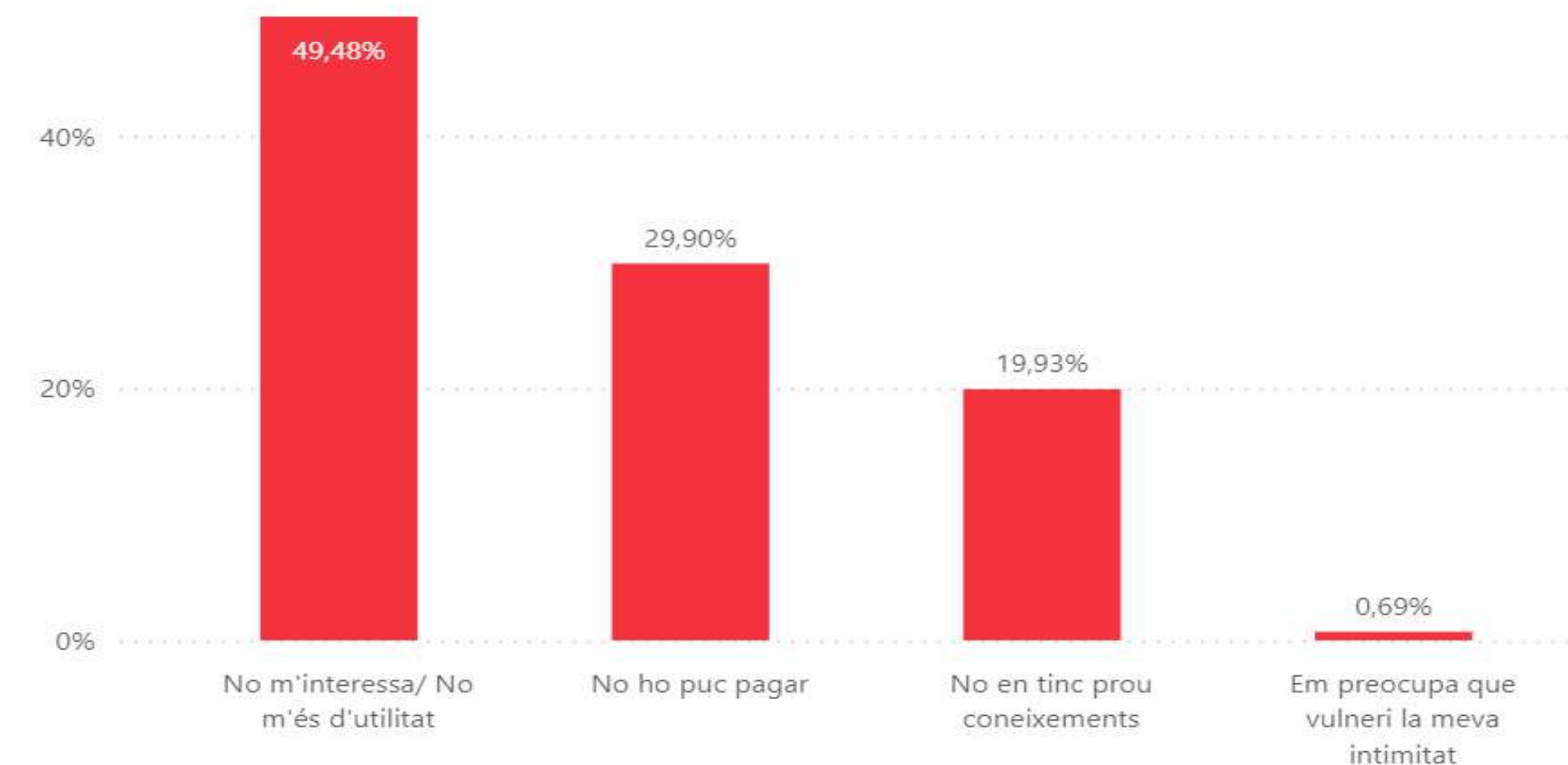
NOVES TECNOLOGIAS

07 La revolució tecnològica i digital, que ha impactat amb força a la nostra societat, pot contribuir a pal·liar situacions de soledat.

La tecnologia ofereix respostes instrumentals en forma de serveis però també amplia les possibilitats d'interactuar amb els altres.

Noves tecnologies

Per què no te internet

8 de cada 10 persones tenen **servei d'internet** tot i que, en la franja de més edat, la proporció baixa dràsticament fins a poc més del 35%.

La meitat de les persones que no en tenen addueixen manca d'interès, seguit per motius **econòmics** (29,9%) i **manca d'habilitats** (19,93%).

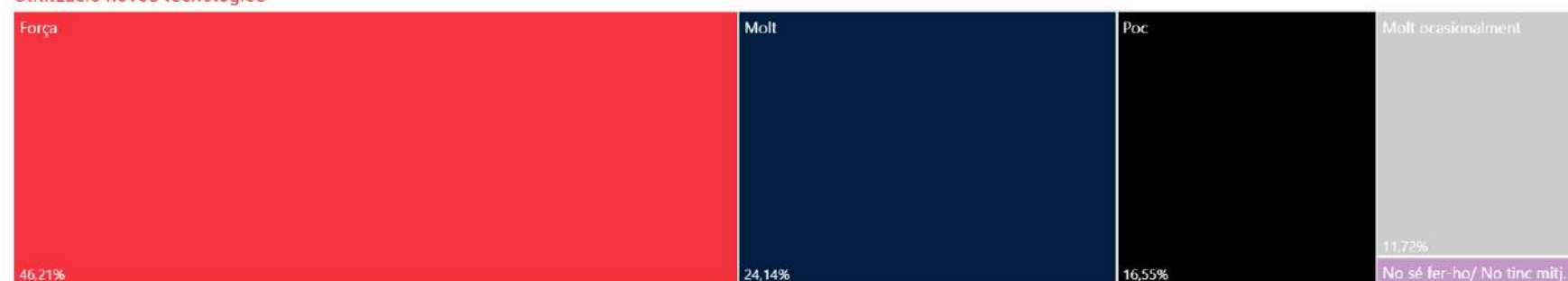

Noves tecnologies | Freqüència d'ús

Més de la meitat de les persones amb accés a internet consideren que **utilitzen molt o força les noves tecnologies**. L'ús varia en funció de la franja d'edat, sent especialment utilitzades entre el grup més jove.

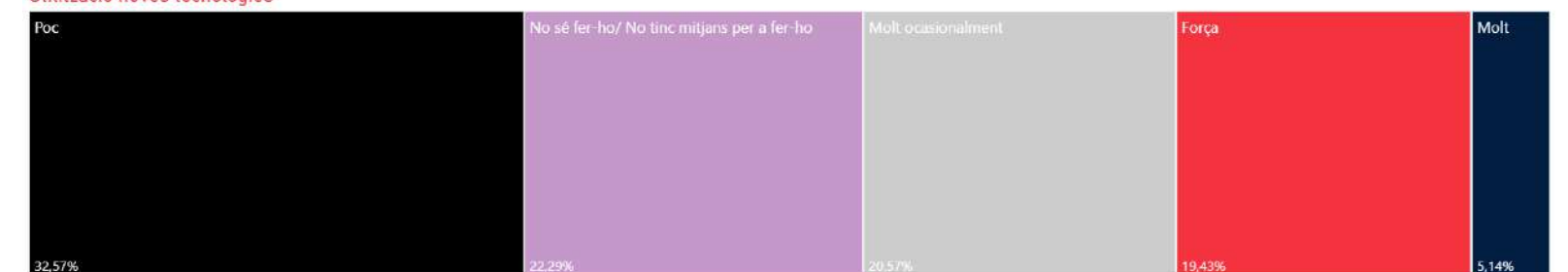
A les franges de més edat, **un 22,29%** que tenen accés a internet no utilitzen les noves tecnologies perquè **no saben com fer-ho**.

Utilització noves tecnologies

Freqüència d'ús noves tecnologies (persones 18-29 anys ateses per la Creu Roja)

Utilització noves tecnologies

Freqüència d'ús noves tecnologies (persones >65 anys ateses per la Creu Roja)

Noves tecnologies | Percepció

3 de cada 10 persones pensen que les noves tecnologies poden contribuir a **millorar la qualitat de vida**. Entre les que tenen accés a internet, el percentatge s'eleva fins prop del 50%.

El **grau màxim de confiança** en l'aportació de les noves tecnologies a la millora de la qualitat de vida es troba en el grup d'edat d'entre **30 a 40 anys**.

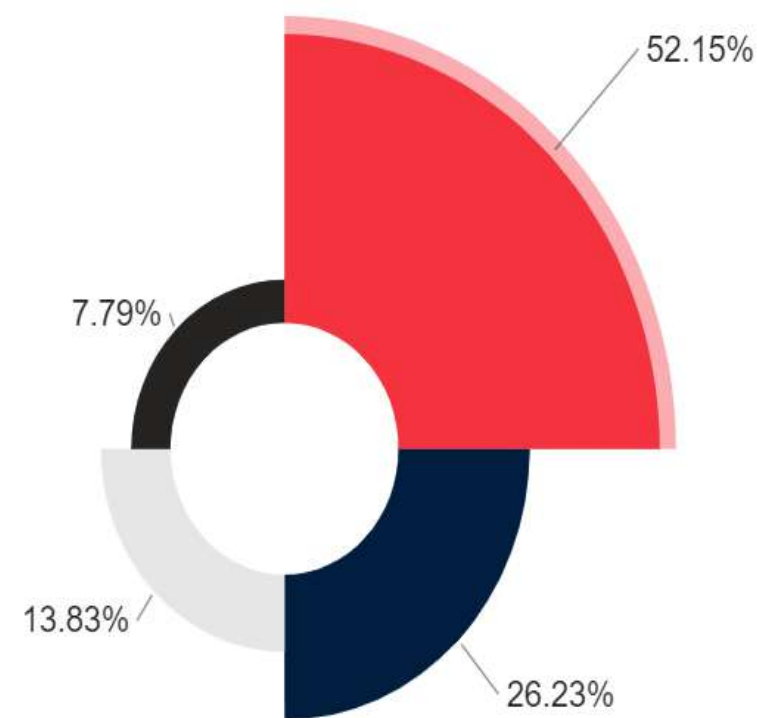
Creus que internet millorarà la teva vida?

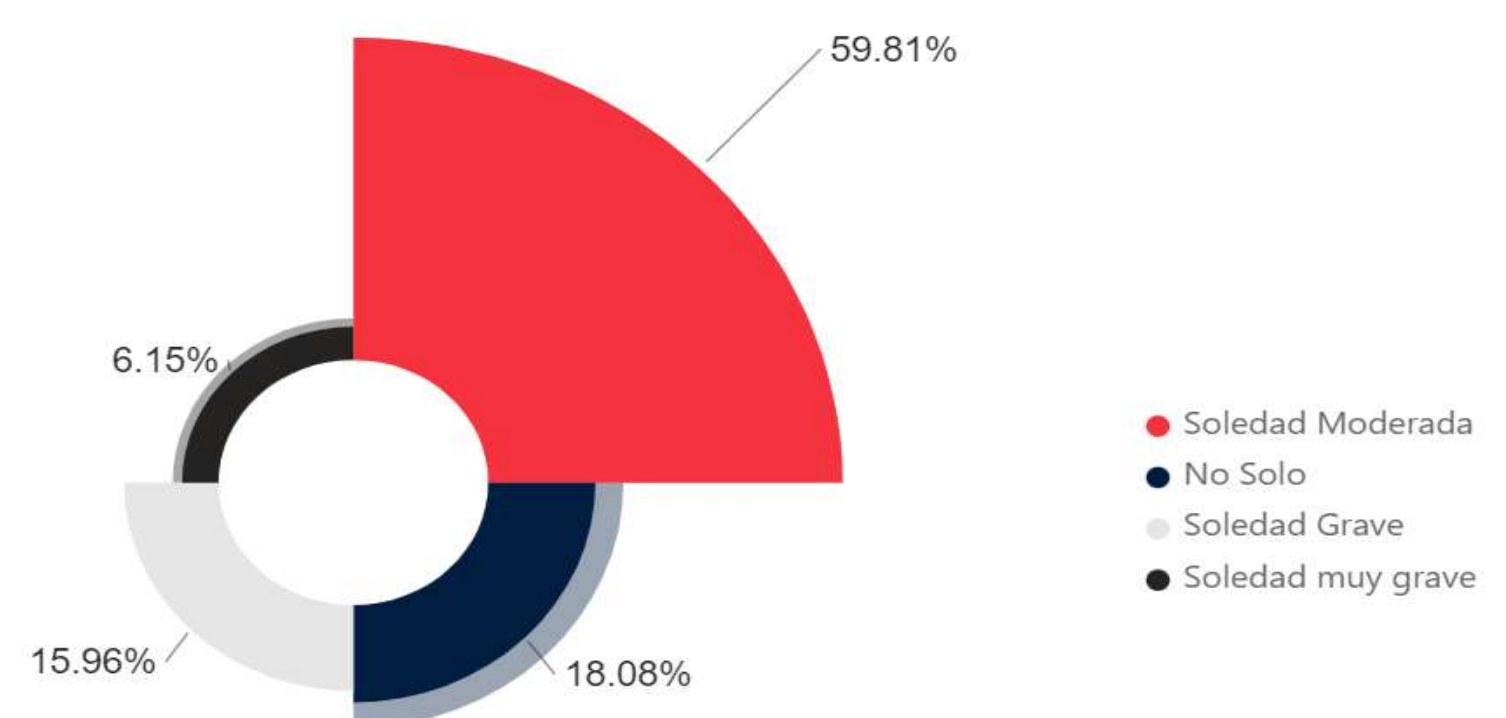
Confiança en les noves tecnologies (persones de 30 a 40 anys ateses per la Creu Roja)

Noves tecnologies | Freqüència d'ús i soledat

Les persones que **utilitzen molt o força les noves tecnologies** presenten uns **indicadors de soledat més baixos** que els que les utilitzen poc o ocasionalment.

Persones ateses per la Creu Roja que utilitzen molt/força les noves tecnologies.

Persones ateses per la Creu Roja que utilitzen poc/ocasionalment les noves tecnologies.

Noves tecnologies | Relacions personals

7 de cada 10 persones utilitzen **diàriament** les noves tecnologies per relacionar-se amb altres persones.

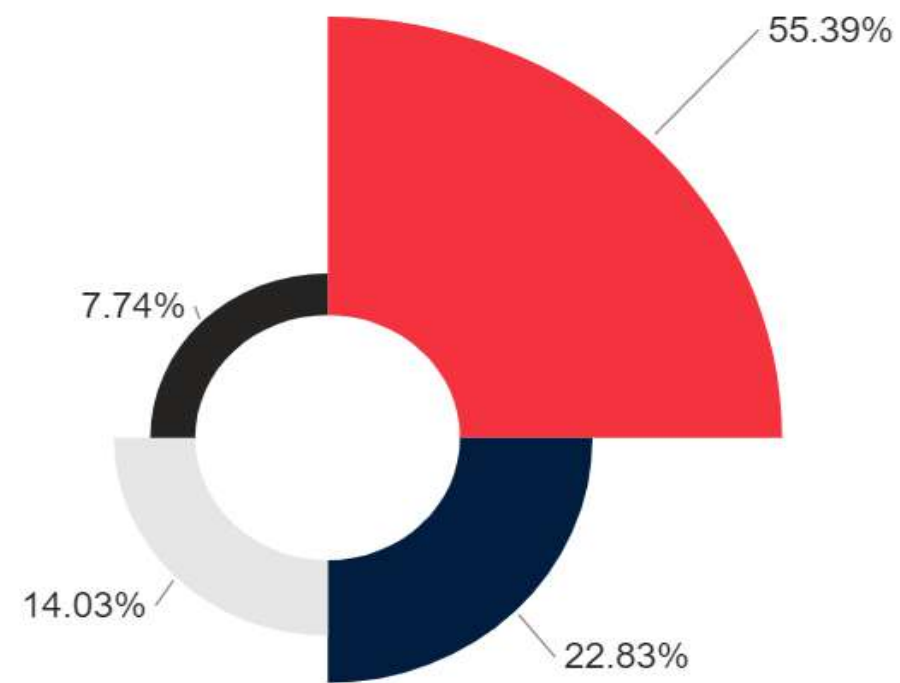
Les **eines i aplicacions*** més utilitzades són:

- **Missatgeria WhatsApp o similar:** 76% (85% en el grup més jove).
- **Xarxes socials:** 40% (60% en el grup més jove).
- **Videotrucada:** 34% (41% en el grup més jove).
- **Jocs en línia:** 11% (17% d'homes més joves).

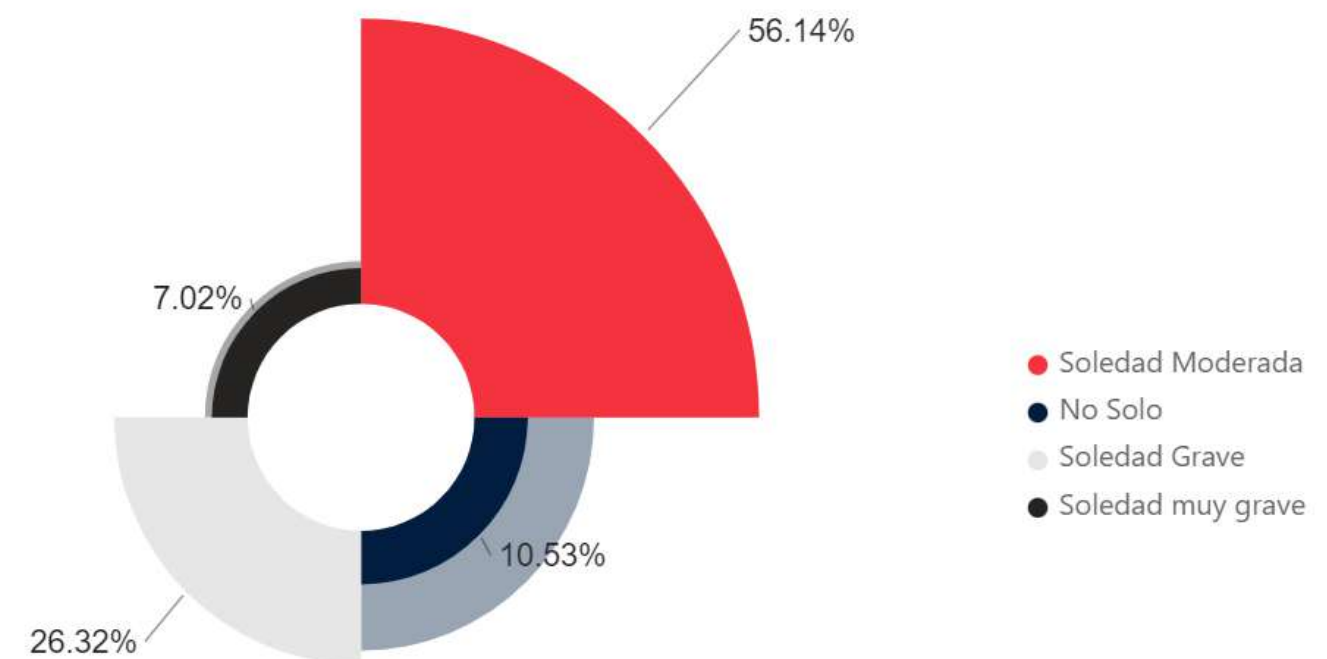
* % d'ús diari entre les persones ateses per la Creu Roja.

Noves tecnologies | Relacions personals

Les persones que es **relacionen principalment de manera virtual** presenten uns **indicadors de soledat més elevats**.

Persones ateses per la Creu Roja

Persones ateses per la Creu Roja que es relacionen principalment de manera virtual

SOLEDAT I PANDÈMIA

08 El confinament i les restriccions imposades durant la pandèmia van provocar un increment del sentiment de soledat i uns canvis en les maneres de relacionar-nos que, lluny de ser transitoris, tendeixen a convertir-se en habituals.

Soledat i pandèmia

1 de cada 4 persones ha experimentat un **increment en el sentiment de soledat durant la pandèmia**.

Aquest augment ha estat particularment acusat entre els **homes que viuen sols** i entre les **dones del grup d'edat més jove**.

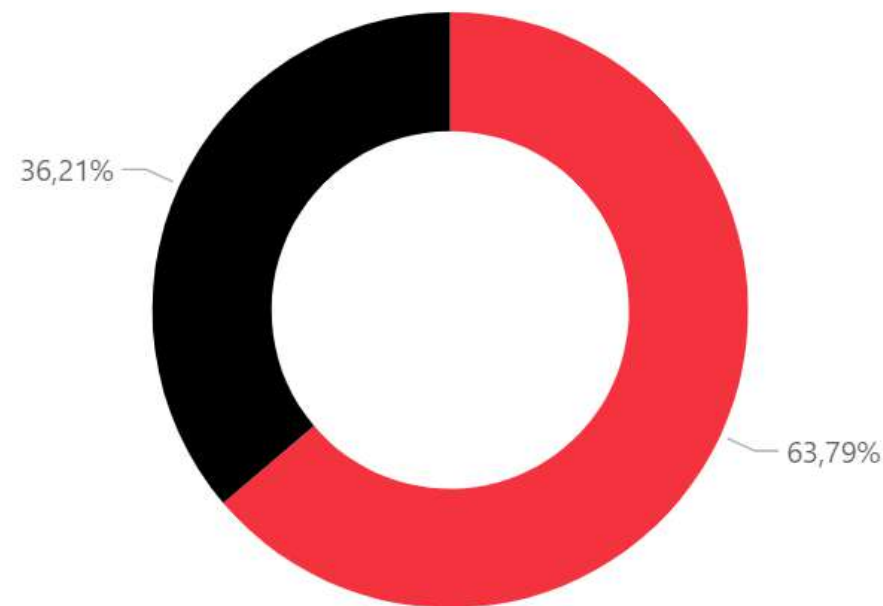
Increment soledat durant la pandèmia	General	Homes que viuen sols	Dones 18-29
SÍ	24,82%	37,93%	31,37%

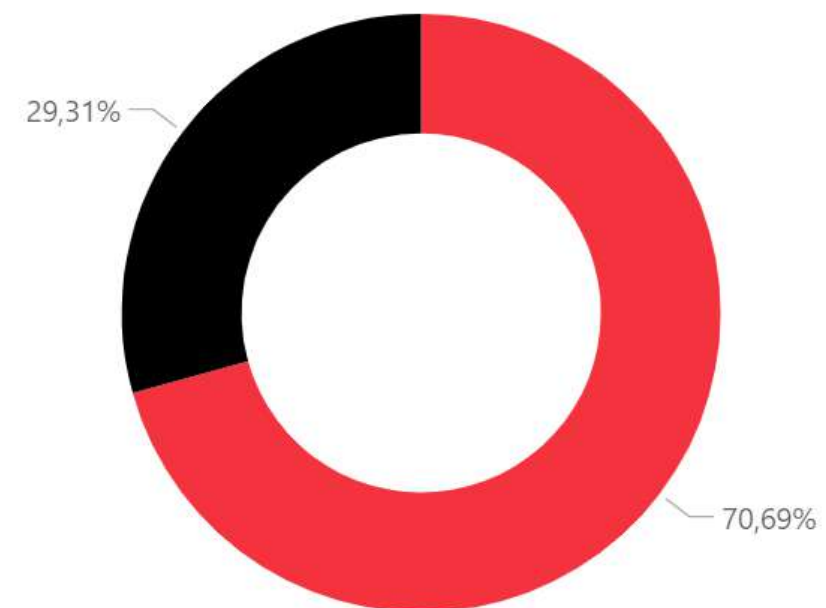
Relacions personals i pandèmia

Un **64%** de les persones enquestades han experimentat **canvis en les seves relacions personals** arran de la pandèmia, que **es mantenen** un cop finalitzades les restriccions.

Els canvis es tradueixen en una menor freqüència, reducció del nucli de persones amb qui es té relació i/o disminució de la intensitat/ presencialitat i afecten especialment el grup d'edat més jove.

Canvis en les relacions arran de la pandèmia
(persones ateses per la Creu Roja)

Canvis en les relacions arran de la pandèmia
(joves 18-29 atesos per la Creu Roja)

**ACCIÓ DE LA CREU ROJA I ESTRATÈGIA
D'INTERVENCIÓ EN LA SOLEDAT NO
VOLGUDA**

Millorar la resposta que des de la Creu Roja s'ofereix a les persones que pateixen soledat, adequant-la a les diferents percepcions, capacitats i moments vitals.

La tecnologia al servei de les persones

Intervencions de la Creu Roja el 2021

Teleassistència Domiciliària i Mòbil

16.628 persones ateses
275.487 intervencions
155.900 trucades sortints (més de 3 mil hores)

LOPE

169 persones ateses
4.241 Intervencions

ATENPRO

4.461 dones víctimes de violència ateses
27.536 Intervencions anuals

Intervenció amb gent gran

Intervencions de la Creu Roja el 2021:

149.986
intervencions

15.286
persones ateses

3.531
persones voluntàries

Projectes de soledat amb la gent gran

Intervencions de la Creu Roja amb **persones grans** el 2021

Enreda't

- Incrementar i reforçar la **xarxa social**, com a suport emocional, personal i preventiu, incidint en la **capacitació i empoderament** de la persona.

4.028 persones ateses

36.846 intervencions

Sempre acompanyats

- Atendre situacions de soledat implicant la mateixa persona com a **subjecte actiu i protagonista del seu procés d'envelliment**. Es busca crear una **xarxa comunitària** implicant ajuntament, veïns, associacions, entitats i altres ens presents en el territori.

454 persones ateses

7 municipis

Trencant la bretxa digital

- Accions per **lluitar contra la bretxa digital**: lliurament de dispositius i tallers en competències digitals.
- **Activitats en línia** amb un grup reduït d'un mateix municipi amb l'objectiu de **crear vincles**.

Intervenció amb altres col·lectius

Les intervencions de la Creu Roja amb els col·lectius següents tenen un impacte en:

Les **causes** dels problemes que provoquen **situacions de vulnerabilitat**

Oferint **respostes centrades en la persona** per superar **l'exclusió social**

Abordem els **factors condicionants** que poden agreujar el risc de patir soledat

Dones en situació de dificultat social

Persones a l'atur

Persones migrants i refugiades

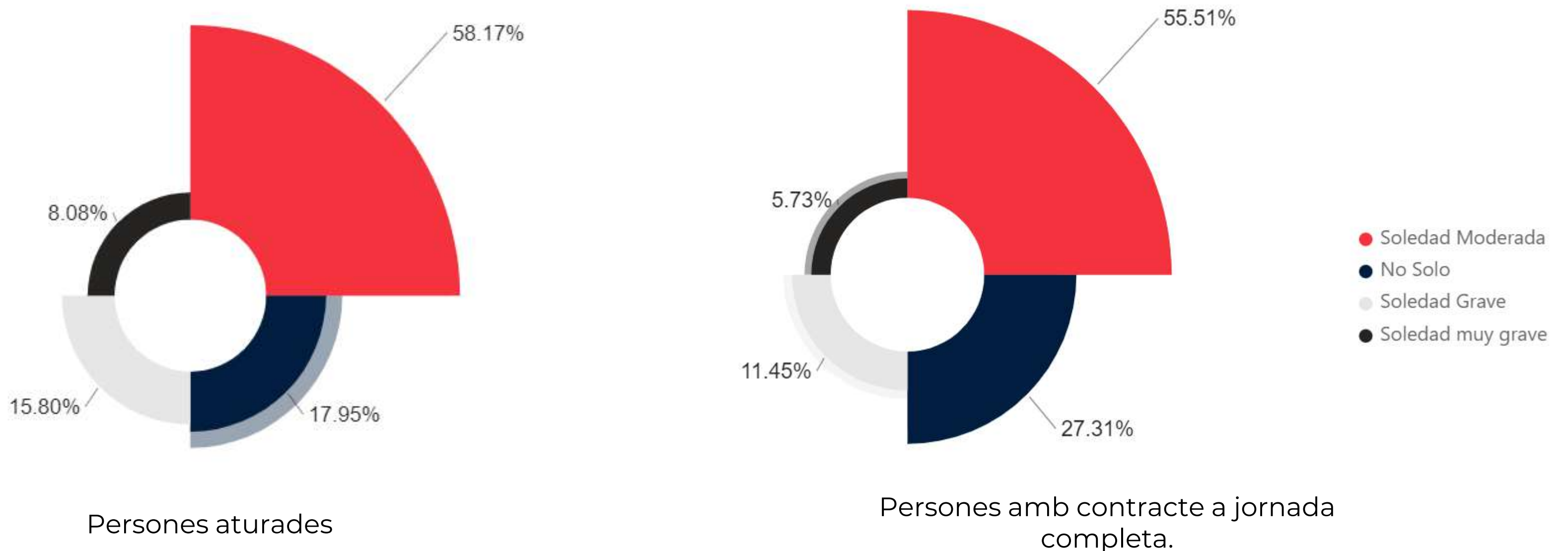
Persones amb malalties

Persones amb discapacitat

Abordem els **factors condicionants** que poden agreujar el risc de patir soledat

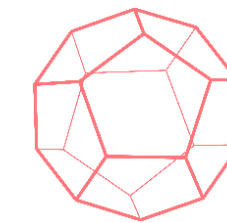

Oportunitats i reptes de futur

- ✓ Proposar **nous enfocaments** en l'**abordatge** de la soledat, tenint en compte que **afecta diferents perfils i col·lectius**.
  - ✓ Generar un **canvi en la percepció** sobre la soledat per **trencar l'estigma social**.
  - ✓ **Visibilitzar** i donar a conèixer els **recursos existents** per fer front a la soledat.
  - ✓ Establir **mecanismes i protocols de detecció i diagnòstic** d'aquesta problemàtica.
  - ✓ Fomentar la **participació ciutadana** i reforçar els **vincles comunitaris**, promovent la implicació de tota la ciutadania en l'abordatge del problema.
  - ✓ Impulsar **iniciatives publicoprivades** de lluita contra la soledat i la **coordinació dels actors socials** per aprofitar tots els **recursos existents**.
-

Una aliança per combatre la soledat no volguda

Transformant el futur

- ✓ L'Aliança **“Transformant el futur”** és una iniciativa en què la **Creu Roja i 7 entitats privades** es van unir a finals del 2020 **per combatre la soledat no volguda**.

- ✓ L'objectiu és **dissenyar i implementar** de manera col·laborativa diferents **estratègies, serveis i solucions** per abordar aquesta problemàtica posant la **tecnologia al servei de les persones** per enfortir el model d'intervenció i la protecció social.

I. DETECCIÓ

Obtenció d'informació, selecció i primer cribratge de persones que poden sofrir solitud.

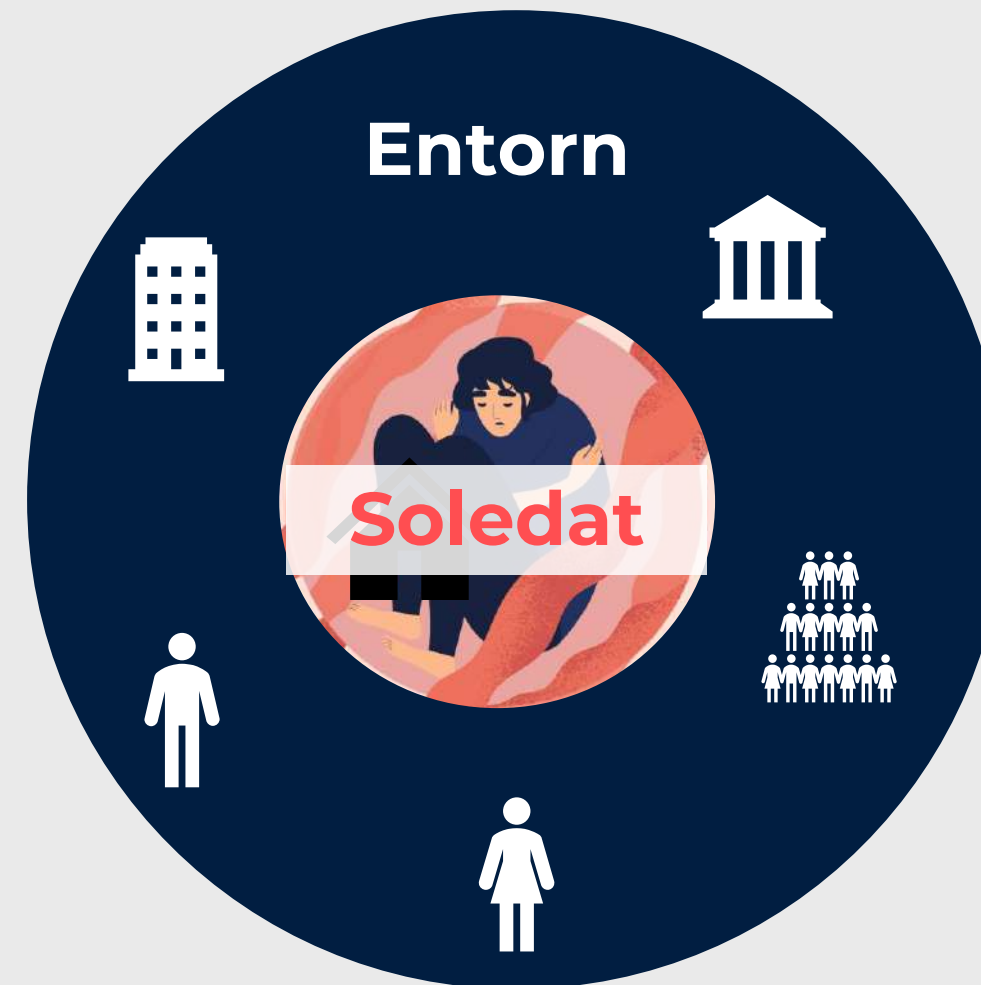
Obtenir informació

Eina/s per a detectar patrons, sistematitzar i processar la informació.

II. SENSIBILIZACIÓ I INCIDÈNCIA

Activitats de difusió dirigides a la població general i col·lectius diana.

- ✓ Campanya de sensibilització
- ✓ Plataforma multicanal de formació
- ✓ Xarxa d'agents comunitaris
- ✓ Tallers i xerrades

Transformació comunitària
 Tecnologia al servei de les persones
 Enfocament de gènere
 Generació d'ocupació

III. INTERVENCIÓ

Implementació d'activitats dirigides a les persones que senten soledat.

Crear una xarxa de proximitat

Xarxa de detecció i de suport mutu

Intervenció directa amb les persones

Suport emocional
Connexió i Creació vincles
Capacitació digital

IV. SEGUIMENT I AVALUACIÓ D'IMPACTE

Atenció, compilació de dades i anàlisis per efectuar informes individuals, comunitaris i evidència científica.

Creu Roja

GRÀCIES!

creuroja.org